

Slides: ¹
kortlink.dk/mrsh

SCENARIEDIDAKTIK

Teknologi, faglighed og didaktik

VELKOMMEN TIL PANDADESIGN A/S

- Regionen har bedt jer komme med jeres bedste bud på teknologiske hjælpemidler, der kan indgå i plejen af mennesker med demens.

VELKOMMEN TIL PANDADESIGN A/S

- Jeres umiddelbare reaktioner?

MENNESKER MED DEMENS

- Hvad ved I om det?
- Hvad kender I til det?
- Hvad tænker I om at bruge teknologiske hjælpemidler i pleje af mennesker med demens?

SYGDOMMEN DEMENS

- Find viden om sygdommen demens: Hvad er mennesker med demens' kognitive udfordringer?

IDÉUDVIKLING

- Hvilke umiddelbare idéer har I til, hvordan teknologi kan hjælpe i plejen med mennesker med demens?

REALISERING

- 6. klasse har i et innovations- og entreprenørskabsforløb i teknologiif teknologiske hjælpemidler til plejen af mennesker med demens. Målet er at eleverne får ideer til løsninger på problemer og udvikler prototyper på sådanne løsninger.
- Gennem videoer og artikler undersøger eleverne og læreren leder fra et plejehjem for mennesker med demens og deres pårørende. Eleverne besøger og interviewer beboere i plejehjemmet og lærer om deres liv og omgivelser.
- Eleverne får en opgave, hvor de skal designe en computer med sensorer, led-lamper, højttaler og knapper. De arbejder nærmest i grupper om løsning på nogle af de problemer, som beboerne har.
- De kvalificerede elever kommer til at præsentere deres prototype og design foran en jury af klassekammerater, lærer, it-vejleder, og plejehjemsleder og får feedback. Undervejs udvikles ideerne til egentlige designudkast og prototyper. Når de er kommet til en ny fase i udviklingen, skal de bede om feedback igen – til nogen af de kvalificerede elever – og på baggrund heraf forbedre deres design og prototyper yderligere. Forløbet kulminerer i en konkurrence, hvor eleverne præsentere deres ideer foran en dommerkomité bestående af den faglige leder fra plejehjemmet, en partner i en større teknologivirksomhed og læreren.

Scenarier har intet facit - uforudsiglighed...

EVALUERING

- Hvad tænker I umiddelbart om elevernes idéer?
- Hvad er jeres umiddelbare reaktioner på forløbet?

DAGSORDEN

- Walk the walk – demens-casen
- Teknologi – et bud på et fagsprog
- Faglighed – et bud på en definition
- Didaktik og læringsteori – en afklaring
- Talk the talk - Scenariedidaktik
- Tre didaktiske fifs
- Spørgsmål eller kommentarer

HVEM ER JFG?

- Lektor i literacy reserach på DPU
  - National forskningsleder på PIRLS
  - Scenariedidaktiker
  - It- og teknologiforståelse
  - Læsning
  - Læremidler
- Læremiddelf
- Lære
- Seminaradjunkt/lektor
- Forlagsredaktør

OVERSÆTTelsesARBEJDE

TEKNOLOGI

Et bud på en fagsprog

KÆRT BARN?

1. It
  2. Teknologi
  3. Det digitale
  4. Digitalisering (proces)
- Teknologiforståelse (folkeskolen) = Programmering
  - Erhvervs- og professionsuddannelserne: Teknologi (= it)
  - Hvordan indgår **digital** teknologi i uddannelse (og erhverv)?

DIGITAL TEKNOLOGI

- Synlig: Det forhåndenværende
- Usynlig: Det vedhåndenværende
- **FAREN VED DET VEDHÅNDENVÆRENDE:** Vinden som energi, koen som ernæring, skoven som brænde, mennesket som krop
- Vi ser ikke den teknologi, der transformerer - men anvender den
- Vi skal i uddannelse betragte teknologier med **BEGGE BLIK PARALLELT**
- Forhåndenværende **og** Vedhåndenværende

DIGITAL TEKNOLOGI

- Er ikke blot og bart redskaber
- Teknologi er en kulturkraft:
- **Menneskets væren i og opfattelse af verden ændres**
  - Tankegang
  - Handlemåder
- Vedhåndenværende teknologi ændrer mig som menneske
- Derfor må jeg også betragte den forhåndenværende

UNDERVISE I OG MED

- Hvordan underviser I **med** teknologi: Anvendelse - VED HÅNDEN
- Hvordan underviser I **i** teknologi: Instruktion - FOR HÅNDEN

KÆRT BARN?

- Informationsteknologi
- Kommunikationsteknologi
- Velfærdsteknologi

OTTE PERSPEKTIVER PÅ **DIGITAL** TEKNOLOGI

1. Ubegrænset **adgang** til viden → Kildekritik
2. **Kommunikation** (Multimodalt) → Multimodal kildekritik
3. **Samarbejde** (Produktion og planlægning)
4. **Illustration** (Til at illustrere)
5. **Produktion** (Til at producere)
6. **Analyse** (Af data)
7. **Administration** (Protokol)
8. **Programmering** (Til at programmere)

OTTE PERSPEKTIVER PÅ **DIGITAL** TEKNOLOGI

1. Ubegrænset **adgang** til viden
2. **Kommunikation** (Multimodalt) → Multimodal
3. **Samarbejde** (Produktion og planlægning)
4. **Illustration** (Til at illustrere)
5. **Produktion** (Til at producere)
6. **Analyse** (Af data)
7. **Administration** (Protokol)
8. **Programmering** (Til at programmere)

Informationsteknologi

Kommunikationsteknologi

Velfærdsteknologi

INFORMATIONSTEKNOLOGI

1. Ubegrænset adgang til viden → Kildekritik

KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI

2. Kommunikation →
Multimodal kildekritik

KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI

3. Samarbejde (Produktion og planlægning)

INFORMATIONSG- OG KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI

4. Illustration

INFORMATIONSG- OG KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI

5. Produktion

INFORMATIONSS- OG KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI

6. Analyse

VELFÆRDS**TEKNOLOGI**

7. Administration

KOMMUNIKATIONSTEKNOLOGI

(8. Programmering)

UNDER brugergrænsefladen

»Man er nødt til at gå ud fra, at it ikke virker«

Folkeskolen, 23.3.2016

UNDERVISERROLLEN

- Teknologi driller!
- **Det er en del af et opdateret fagsyn**
- **Problemløsning**
- **SÅDAN ER DET OGSÅ I VERDEN UDEN FOR SKOLEN**
- **PROBLEMLØS TEKNOLOGI ER EN UTOPI**

- **»Og så fralægger alt for mange lærere sig det faglige ansvar for undervisningen i stedet for at anse både glæder og sorger ved den digitale undervisning som en integreret del af deres fag«**

Folkeskolen, 23.3.2016

UNDERVISERROLLEN

- Jeg ved langt fra alt
- Jeg ved noget
- Jeg processtyrer
- Også på ting, jeg ikke ved noget (nok) om
- Jeg samarbejder!
- **DET KAN GANSKE ENKELT IKKE LADE SIG GØRE AT FØLGE MED**
- **DIDAKTISK KONSEKVEN**
- **VIS USIKKERHEDEN OVER FOR ELEVERNE – I UNDERVISNINGEN**
- **De kommer selv til at stå i det**

- **»Derfor er det en faglig kernekompetence at kunne problemløse og procesmanøvrere, for når man bruger it i sin undervisning, medfører det en eller anden grad af kaos«.**

Folkeskolen, 23.3.2016

KÆRT BARN?

- I SKAL BRUGE TEKNOLOGI I JERES UNDERVISNING
- Bredt inden for de syv betydninger

OTTE PERSPEKTIVER PÅ **DIGITAL** TEKNOLOGI

1. Ubegrænset **adgang** til viden → Kildekritik
2. **Kommunikation** (Multimodalt) → Multimodal kildekritik
3. **Samarbejde** (Produktion og planlægning)
4. **Illustration** (Til at illustrere)
5. **Produktion** (Til at producere)
6. **Analyse** (Af data)
7. **Administration** (Protokol)
8. **Programmering** (Til at programmere)

DIGITAL TEKNOLOGI

- Hvordan bruger I teknologi i jeres undervisning?

FAGLIGHED

Et bud på en definition

FAGLIGHED

- **REFLEKSION:**
Hvad er faglighed?

BEGREBET FAGLIGHED

- Hetmar (2013): Faglighed er en identitet, man gør inden for bestemte domæner i direkte eller indirekte interaktion med andre på kulturelle arenaer, så man bliver genkendt som medlem af domænet.
- "... doing being some identity" (Gee, 2000)
- *Epistemic frames*: "Collective ways of knowing" (Shaffer, 2006, p. 12)
- *Faglighed* = handlinger og mønstre forbundet med det sociale i faglighedsforståelse – faglighed er noget man gør sammen med andre
- Værdier og etik: "Different communities of practice ... have ... different ways of knowing, of deciding what is worth knowing, and of adding to the collective body of knowledge and understanding" (Shaffer, 2004, p. 1404).

**FAGLIGHED ER NOGET, MAN GØR
MED ETISK BEVIDSTHED**

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED

- **Viden, procedurer, opgaver og artefakter**
Et sprog til at tale om verden og opgaver (fakta), opgaver der skal løses (procedurer), samt ting, redskaber og artefakter (artefakter).
- **En systematisk tilgang til verden**
En måde at stille spørgsmål, tilgå og løse opgaver.
- **En social konstellation**
En selvforståelse (rolle) og en placering i sociale relationer (position), samt en måde at kommunikere på (kommunikationsmønstre) og sammenhængende forløb på (storylines).
- **En interesse**
En måde at opfatte noget som særlige typer af opgaver (interesser) og forkert (værdier), et fokus på løsning af opgaver (motiver).
- **Et perspektiv**
En måde at opfatte hvad verden er og hvordan den kan forstås, tales om og tilgås på (epistemologi)".

Begreber

Metoder

Social konstellation

Interesse

Perspektiv

FEM DIMENSIONER AF FAGLIGHED

- En læge, som har viden om medicin og kender til, hvordan man giver den, men som ikke har

Pseudofaglighed

samarbejder med fx sygeplejersker og har en interesse i at gøre patienter bedre, men som dermed mangler perspektiv og er en **HELT EKSTREMT DÅRLIG**

▶ **BEGREBER**

▶ **METODER**

▶ **SOCIAL KONSTELLATION**

▶ **INTERESSE**

▶ **PERSPEKTIV**

Undervisning
Hvor de får mulighed for at
bringe **begreber, metoder, den**
socialle konstellation, interesser
og **perspektiver** i spil.

sammen p
viden.

FRA FAG TIL PROFESSION

- Eleverne uddannes til et erhverv
- **HELHED**
- Gennem X antal forskellige fag
- **FRAGMENTER**

- Faglighed i undervisningsfag $\neq$
- Faglighed i erhverv

DIDAKTIK & LÆRINGSTEORI

En afklaring

DIDAKTIK

- Undervisningslære
- Undervisningspraksis

- Smal og bred betydning

SMAL BETYDNING

- Indholdsudvælgelse HVAD
- Begrundelser HVORFOR
- Deltagere HVEM

DIDAKTIK - BRED BETYDNING

- Indholdsudvælgelse
- Begrundelser
- Deltagere
- Metode
- Omstændigheder
- Praksis

HVAD

HVORFOR

HVEM

HVORDAN

HVOR

HVORNÅR

- **FØR:** Planlægning

UNDER: Gennemførelse

EFTER: Evaluering

LÆRINGSTEORI

- Behaviorisme
- Instruktivisme
- Konstruktivisme
- Socialkonstruktivisme

BEHAVIORISME

- Psykologi (Watson)
- Adfærd
- Pavlov: Betingede reflekser (Hunde)
- Skinner: Den operante betining ($S \rightarrow R$)

- "Belønning og straf"

INSTRUKTIVISME

- Psykologi
- At hælde på
- Tomme kar
- Tankpasserpædagogik

KONSTRUKTIVISME

- Psykologi/Sociologi
- Læring er en mental aktiv proces
- Piaget
- Læring = omstrukturering af mentale skemaer
- Som er individafhængig
- Den lærende lærer - subjektivt

SOCIALKONSTRUKTIVISME

- Sociologi
- Berger og Luckmann
- Læring er en social proces
- Wenger: Læring er deltagelse
- Meningsforhandling

SOCIALKONSTRUKTIVISME

- Jeg er grundlæggende socialkonstruktivist
- Ja, men fagligheden er jo...

ÆLDRE OG MODERNE SOCIALKONSTRUKTIVISTISKE LÆRINGSTEORIER

- Der er meget bredt forskningsmæssigt belæg for, at den bedste måde at lære på er ved i en **social sammenhæng** at **forholde sig til et problem** i et **meningsfyldt scenarie** (et forestillings- og handlingsforløb med flere mulige udfald) (Bundsgaard, Misfeldt & Hetmar, 2011, 2012; Fougst, 2015, 2017; Blumenfeld, Kempner, Krajcik & Blumenfeld, 2006; Shaffer, 2006; Bundsgaard, 2005; Dewey, 1906)
- **Det faglige skal anvendes.** Fx ved at udarbejde en reklame for egen skole, at fremstille boganmeldelser til gavn for andre, søge jobs, udarbejde rejsebeskrivelser, fremstille bræt- eller computerspil, lave cirkus osv.
- **SAMARBEJDE** med nogle, der er gode til noget andet end mig

SCENARIEDIDAKTIK

Meningsfuld og tidssvarende undervisning

SCENARIEDIDAKTIK

- **Scenariedidaktik** er anvisning på at planlægge, gennemføre og evaluere "Scenariebaseret undervisning [som] er undervisning af elever og lærere sammen simulerer – evt. i roller - en meningsfuld situation med et reelt produktionsmål" (Misfeldt, 2017, p. 30)
- "Produkt" = fysisk produkt, produktionsproces eller **MOD NOGET TIL NOGEN FOR NOGET**
- Faglighed skal være i fokus
- Produktionsopgaver skal fremstille noget (læring er deltagelse)
- Med udgangspunkt i verden uden for skolen: Viden- og praksisformer fra domæner uden for skolen (Hanghøj et al., 2017)
- **MOD NOGET TIL NOGEN FOR NOGET**

ERHVERVSSKOLEDIDAKTIK!

FUNDERET I VERDEN UDEN FOR SKOLEN

SCENARIEDIDAKTIK

- Case-baseret undervisning
- Projektarbejde
- Inquiry-based learning
- Innovations- og entreprenørskabsundervisning
- Scenariedidaktik **GØR** i **KONTEKST**

SCENARIEDIDAKTIK

- Faglige mål i kontekst
  - Så eleverne forstår, *hvorfor* de skal lære
- Udvikle faglige kompetencer i helheder, der gør de studerende i stand til at håndtere komplekse situationer
  - Virkeligheden er kompleks

LYSET PÅ SKOLESTIEN

- Elevrådets ønske om lys på en cykelsti i kommunen
- Gentagne forsøg på kontakter til kommunalbestyrelsen
- Producerede en avis herom – 500 eksemplarer
- 3 mdr. senere var der lys

SPILLET OM MAGTEN

- Politikere
  - Spindoktorer
  - Journalister mv.
-
- 3. kl.
  - Valgplakater - DF
  - DGF

BØRNENES EGEN ULANDSKALENDER

Etiopien | Website med elevprod. x +

2020.u-landskalender.dk/laerere/materialet/website-med-elevproduktioner/

2020 BØRNENES U-LANDSKALENDER

Gå til 2019: Trækfuglen ▶

- Forside
- Materialet**
- Elevbogen
- Website med elevproduktioner
- Årets film
- Opgaver og forløb
- Værktøj til læreren
- Bestil**
- Inspirationskursus
- Gratis skolebesøg
- Bestil materialet
- Bestil nyhedsbrev
- Info**

Web: Eleverne går på opdagelse – og kan også lave fotohistorier eller en virtuel lågekalendar

Undervisningsmaterialet omfatter stærk IT-læring, der er skræddersyet, så det både er fagligt, nemt og engagerende. Hele tiden har eleverne alt, hvad de skal bruge, lige for hånden.

Der er dels et opdagelses-univers, hvor eleverne selv undersøger Etiopien. Dels er der to gratis web-værktøjer med Uni-Login, hvor de laver flotte, digitale produktioner og arbejder med Det 21. århundredes kompetencer.

E-Mail Del på facebook Print

Opdag Etiopien

På denne del af hjemmesiden kan eleverne frit gå på opdagelse. Her får de bred baggrund om landet og om dagliglivet for børnene der. De kan også bruge tiden som research til opgaverne.

Bestil klassesæt nu

Trykt klassesæt 249 kr

- 30 elevbøger
- 2 lærervejledninger
- Adgang til app og web

Etihad
LÆRERVEJLEDNING

Sandra Schwartz
ØRKENPIGEN

SPILFABRIKKEN

SCENARIEDIDAKTIK - SEMANTISK

- Sammensat substantiv
- **Scenarie**didaktik

SCENARIEDIDAKTIK

- *Renæssancens commedia dell'arte*-teater
  - Teaterstykker baseret på løse skitser af det dramatiske forløb, og som skuespillernes så improviserede inden for.
- Et scenarie = en løs skitse for et handlingsforløb, som kan gå i mange retninger.
- Et scenarie = et forestillings- og mulighedsrum
- Forestillingsevnen: 'Dramatic rehearsals': Mulige udfald (Dewey 1916; 1922)
  - *Det regner...*
  - *Jeg skal til Femøvej i Næstved...*
- Et scenarie = **UDEN FACIT**

SCENARIEDIDAKTIK

- Et scenarie = et komplekst problem
- Et komplekst problem = kan løses på mange måder
- Et komplekst problem = **UDEN FACIT**

- En andengradsligning = simpelt problem
- Har et facit

SCENARIEDIDAKTIK

- "Wicked problems" (Rittel, 1972)
- 'Onde problemer'
- Uden facit
- Ved ikke, hvornår det er løst
- Løsning på ét problem medfører nye (fx kloakker, plov, Corona...)
- **Dilemmaer**

SCENARIEDIDAKTIK

- Muligheder, dilemmaer eller wicked problems
- Et scenarie = **UDEN FACIT**
- **UFORUDSIGELIGHED**
- **RAMMESÆTNING!**

FIGUR 1.15. Et opdateret design (her *Baby Bear*).

SCENARIEDIDAKTIK

- ... fælles *forestillinger* eller faktiske *situationer* som eleverne kan forestille sig, leve sig ind i og agere inden for med givne eller af eleverne identificerede *udfordringer*, som de kan *undersøge* og *handle* i forhold til gennem brug af *artefakter*, *teknologier* og *faglige tilgange* og *redskaber*, og som har forskellige mulige *udfald*. Scenarier vil oftest involvere flere elever og andre aktører og vil derfor kræve *samarbejde* og *kommunikation* (Fougt, Bundsgaard, Hanghøj & Misfeldt, 2022).
- **UDEN FACIT**
- **ET FORESTILLINGS- OG MULIGHEDSRUM**

SCENARIEDIDAKTIK

- Didaktikkens tre grundspørgsmål (den brede betydning)
- Hvad skal jeg undervise i - INDHOLD
- Hvordan skal jeg gøre det - METODER
- Hvorfor? - BEGRUNDELSER

SCENARIEDIDAKTIK

- **INDHOLD:** Undervisning, der tager udgangspunkt i scenarier med wicked problems
- **METODE:** Gennem faseopdelte processer, der munder ud i et produkt **til nogen for noget**
- Hvor eleverne kan handle
- **BEGRUNDELSER:** Epistemologisk og læringsteoretisk belæg bag

Indhold fra fagene

Epistemologisk og læringsteoretisk belæg i både ældre og moderne læringsteorier for, at den mest effektive måde at lære på er projektorienteret undervisning, hvor man **forholder sig til et meningsfyldt problem** i en **meningsfuld, social situation**, fordi det virker befordrende på motivation og læring (fx Bundsgaard, Misfeldt & Hetmar, 2011, 2012; Blumenfeld, Kempler, Krajcik & Blumenfeld, 2006; Shaffer, 2006; Bundsgaard, 2005; Dewey, 1906). (Fougts, 2013, p. 120)

Vi opfatter scenariedidaktik som et overbegreb og en samlebetegnelse for en lang række undervisningstilgange, der netop udfolder eksplicitte scenarier, hvor eleverne arbejder sammen om at undersøge faglige forestillinger inspireret af verden uden for skolen. Scenariedidaktik handler således om at skabe faglig, meningsfuld undervisning gennem inddragelse af og samarbejde mellem flere aktører.

FRA FAG TIL ERHVERV

- Fag → Erhverv (fra teori til praksis)
  - FORDOM?
- Erhverv → Fag (fra praksis til teori)
  - POTENTIALE

- **REFLEKSION:**

Hvilke scenarier i erhvervet er relevante for jeres fag?

LÆRING VS. PRODUKTION

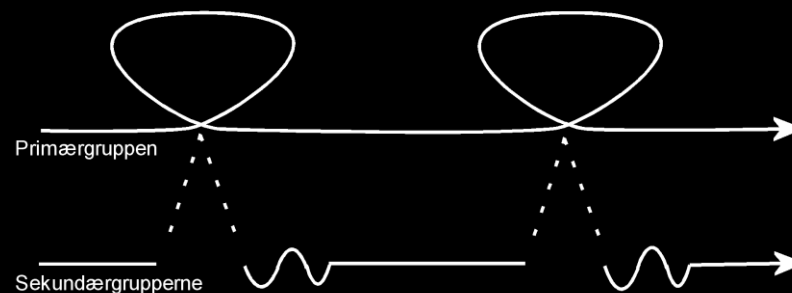
DIDAKTISKE FIFS

DEN LOKALE VERO MODA

- Produktiv undervisning
- Eleverne skal handle
- **UDEN FACIT**
- ← Hvad skal eleverne **LAVE?**
- Hvad skal eleverne **LÆRE?** →

LÆRING VS. PRODUKTION

- Hvordan sikrer vi, at eleverne lærer det intenderede?
- LÆRING ER EN FORSTYRRELSE I PRODUKTIONSPROCESSEN
- **TÆNK LIGE OVER DET**
- Der er brug for faglige input
- Elever i grupper, forskellige stadier

- **Læring er en forstyrrelse i produktionsprocessen**

PROJEKTARBEJDE OG LÆRINGSMÅL

- Projektarbejdet drukner i produktmål (Bundsgard, 2005)
- "Vi vil filme!" (Fougt, 2015)
- Vælg ét (eller måske to) overordnet læringsmål
  - I dette forløb skal eleverne lære at...
  - Det skal de gøre ved at ... (handling)
- **OG SÅ SKAL DER HOLDES FAST**
- Faglighed er noget, man gør!

SCENARIEDIDAKTIK

- Udfordringen i scenariebaserede undervisningsforløb er at balancere scenarioniveau (produktion) i forhold til skolen (læring)

- Undervisningsniveauet: Læring: Skrive for at lære
- Scenarioniveauet: Produktion: Skrive for at afdække sandhed

- Spilfabrikken: Løn- og arbejdsforhold
- Spor gennem Australien: Pakkede kufferten
- Filminstruktøren Kathrine (Hetmar, 2017)

PLANLÆGNINGSGUIDE

- En stramt styret faseopdelt proces
- kortlink.dk/2cx9u
- Flexibelt værktøj
- Forløbet vil ændre sig

STRUKTUR

FØRSTE SKRIDT: SCENARIET

TO VEJE TIL PLANLÆGNING

- **FRA UNDERVISNINGSNIVEAUET: Hvad skal eleverne lære? FRA FAGET**
- I hvilket scenarie gør man det?

- **FRA SCENARIENIVEAUET: Hvad skal eleverne lave? FRA SCENARIET**
- Hvad kan eleverne lære af det?

- NOGET TIL NOGEN FOR NOGET
- UDEN FACIT

TO VEJE TIL PLANLÆGNING

- Fra faget/UNDERVISNINGSNIVEAU
  - Mine elever skal lære ... →
  - I hvilken scenarie i verden uden for skolen ville det være meningsfuldt?
  - I hvilken scenarier anvendes den ønskede faglighed?
- Fra scenariet/SCENARIENIVEAU
  - Avis → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
  - Reklamebureau → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
  - Kommunikationsbureau → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
  - Butiksgade → Hvilken danskfaglighed kan vi finde i det?
  - Inspirationskatalog til udklædning → Hvilken danskfaglighed...

VÆLG ET SCENARIO

- **Hvad skal eleverne lære? FRA FAGET**
- I hvilket scenarie gør man det?

- **Hvad skal eleverne lave? FRA SCENARIET**
- Hvad kan eleverne lære af det?

- NOGET TIL NOGEN FOR NOGET
- UDEN FACIT

VÆLG ET PRODUKT

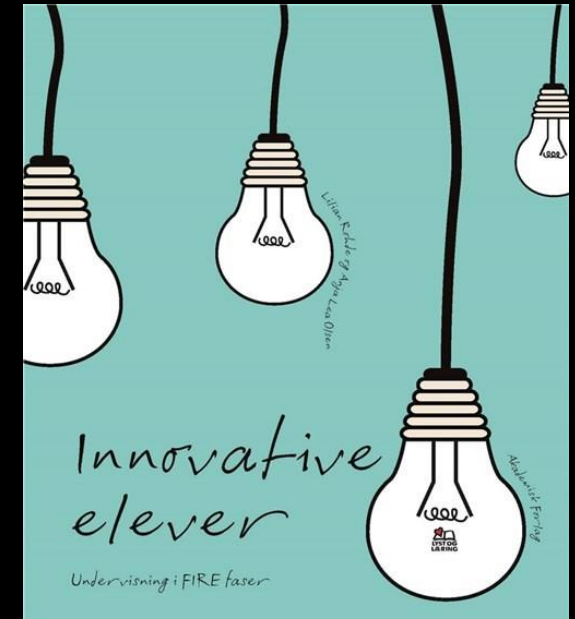
- Hvad skal eleverne producere
- Til hvem?
- Hvorfor?

ON FIRE-MODELLEN

FASER: FIRE-MODELLEN

- FIRE-modellen (Rohde & Olsen, 2014)
  - Forståelse
  - Idégenerering
  - Realisering
  - Evaluering

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

ON FIRE-MODELLEN

- ON FIRE-modellen: Elevernes livsverden vs. højt specialiseret faglighed (Fougth & Phillipps, 2020)

- **Oplevelse**
- **Nære livsverden**
- Forståelse
- Idégenerering
- Realisering
- Evaluering

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

DEMENS-CASEN: ET *ON FIRE*-FORLØB

- Oplevelse: **HEY – sætter scenen**: Film om sygdommen demens
- Nære livsverden: **Elevernes livsverden**: Eleverfaringer med sygdommen
- Forståelse: **Ét fagligt hovedfokus**: Foredrag om demens
- Idéudvikling: **Planlæg produktion**: Hvad vil I lave?
- Realisering: **Producer**
- Evaluering: **Evaluer**

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

OPLEVELSE

- Start forløbet med en oplevelse, der viser dem feltet
- Dette findes i verden.
- **Alzheimers:** <https://www.youtube.com/watch?v=Fz8ACEu7Lho>
- **Nudging:** <https://www.youtube.com/watch?v=cbEKAwCoCKw>
- **Krig:** <https://www.youtube.com/watch?v=RBQ-loHfimQ&feature=youtu.be>

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

REFLEKSION/DISKUSSION

- Hvilken oplevelse kunne vores forløb starte med?

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

NÆRE LIVSVERDEN

- Hvordan ser det ud i elevernes verden
- Vores syn på...
- Vores erfaringer med...

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

REFLEKSION/DISKUSSION

- Hvordan kunne vi inddrage elevernes nære livsverden?

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

FORSTÅELSE

- At klæde eleverne på fagligt til at håndtere den produktion, forløbet handler om
- Projektarbejdet drukner i produktmål (Bundsgaard, 2005)
- Virkeligheden er kompleks (scenarieniveau)
- Den faglige fordybelse: **UNDERVISNINGSNIVEAU**

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

REFLEKSION VS. FORSØG

- Raketaffyringsforsøg i 6.kl. (Barron et al., 1998)
  - Trial and error
- Erhvervsskoleelever og lagerindretning (Dillenbourg 2013)
  - Forskellige varegrupper
  - Forskellig størrelse og vægt
  - Forskellig efterspørgsel
  - Trial and error

FORSTÅELSE

- Ét – og kun ét – fagligt hovedfokus
- Fx opstarten af Forståelsesfasen
- Kursus, faglige input
- UNDERVSINING

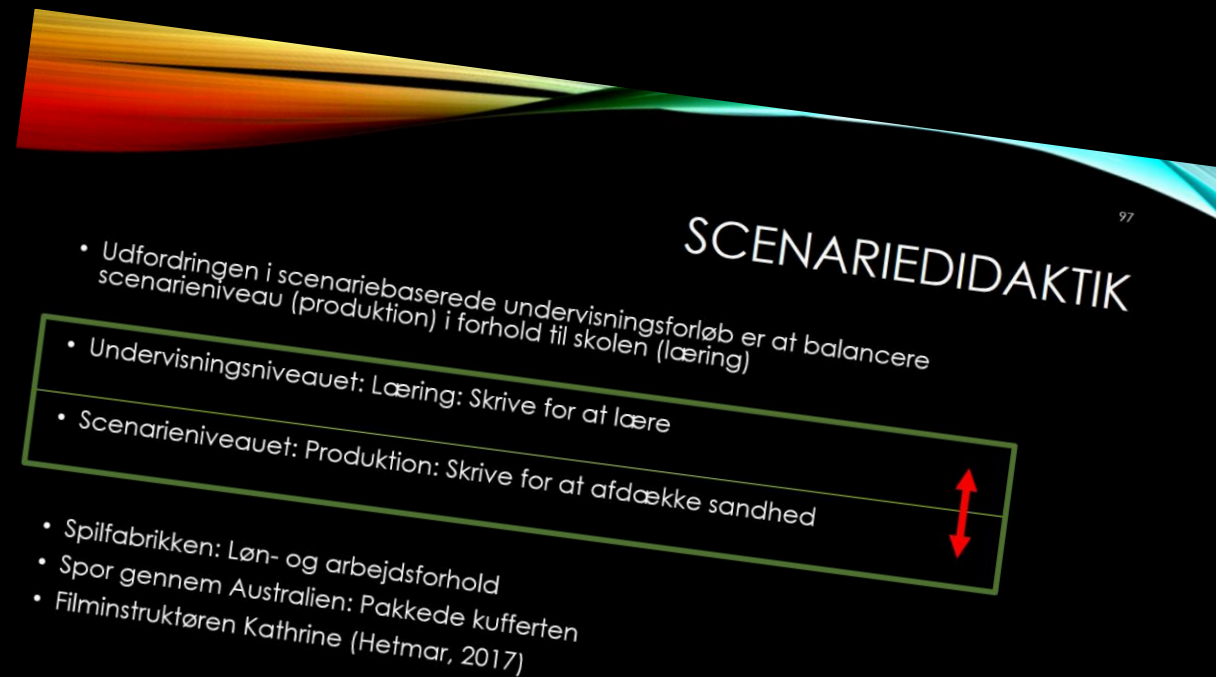
FORSTÅELSE

- 6. Panda – på undervisningsniveau
- Panda Design – på scenarioniveau

97

SCENARIEDIDAKTIK

- Udfordringen i scenariebaserede undervisningsforløb er at balancere scenarioniveau (produktion) i forhold til skolen (læring)
- Undervisningsniveauet: Læring: Skrive for at lære
- Scenarioniveauet: Produktion: Skrive for at afdække sandhed

- Spilfabrikken: Løn- og arbejdsforhold
- Spor gennem Australien: Pakkede kufferten
- Filminstruktøren Kathrine (Hetmar, 2017)

FORSTÅELSE

- Demens-casen
- Undervisning i sygdommen demens: Faglig leder fra et plejehjem + film og undervisningsmateriale

FORSTÅELSE

- Interviews
- **Verden uden for skolen**
- Mennesker med demens
  - Besættelsen
  - Børn
  - Aktiviteter
  - Hente børn
  - Bamse

FORSTÅELSE

- Undervis i det (undervisningsniveau)
  - I dette forløb skal eleverne lære at... (læring)
  - Det skal de gøre ved at ... (handling)

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

REFLEKSION/DISKUSSION

- Hvilket fagligt område skal vi undervise eleverne i?

Oplevelelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

IDÉUDVIKLING

- At komme på idéerne : **SCENARIENIVEAU**
- Vent nu med at gå videre, til de er klar
- Idéudvikling – sorter til – afprøv/undersøg – sorter fra - vælg

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

REALISERING

- At udføre idéerne: **SCENARIENIVEAU**
- Hold fast i det faglige hovedfokus
- Sorter fra

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

KONSTRUKTION

- Af protoyyper
- **Klimaks: PITCH à la Løvens Hule**
- Eleverne ser et afsnit af *Løvens Hule*
- Prototypekonstruktion
– *Fall Call*

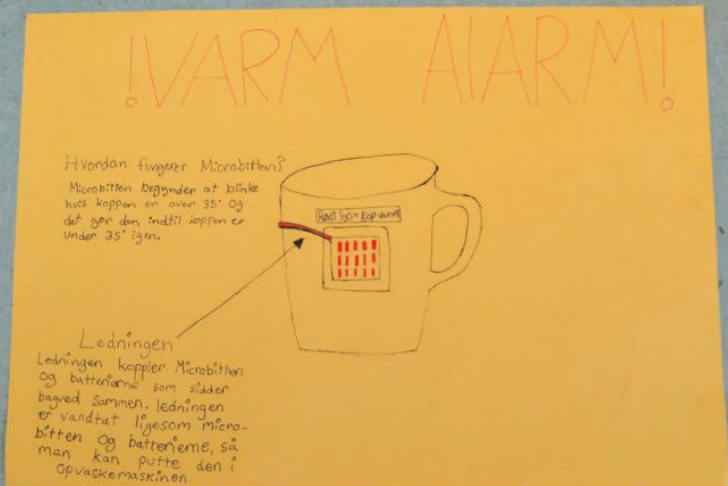

PITCHEN

- Dommerkomité:
- Lars Harder, Executive director hos Isobar
- Mai Britt Helmsdal Henriques, faglig leder for praksisnær faglig læring og kompetenceudvikling, OK-Fondens plejehjem Prinsesse Benedikte, Frederiksberg
- Læreren
- **Verden uden for skolen**
- På to minutter skal eleverne pitche deres idé for dommerne, som efterfølgende stiller uddybende spørgsmål

PITCHEN

- Prototyper
- Ikke afprøvet på mennesker med demens (etik)
- *Varm-Alarm*

PITCHEN

- *My Light*

EVALUERING

- Evaluering på **SCENARIENIVEAU: Produktet, scenariet**
- Evaluering på **UNDERVISNINGSNIVEAU: Læring**
- Hold fast i det faglige hovedfokus

Oplevelse

Nære
livsverden

Forståelse

Idéudvikling

Realisering

Evaluering

TRE DIDAKTISKE FIFS: 1. VURDERINGSFOKUS

HJÆLP: VURDERINGSFOKUS

- Holistisk vurdering ("De røde stregers tyranni")
- Vurdering af **få, udvalgte** faglige områder i hver fase:
- **Vurderingsfokus** (Fougst, Berge, Gedde-Dahl & Øgreid, 2014)
- Orienter eleverne mod (udvalgte dele af) **det faglige**
- **Orienteret autonomi (Højgaard, 2006)**
- ELEVERNE SKAL KENDE DEM

STRUKTUR

VURDERINGSFOKUS

- Overvej to-tre vurderingsfokuser i hver fase (ON FIRE)
- Forhold dem til det overordnede læringsmål
- Begræns verden
- Sorter fra

REFLEKSION/DISKUSSION

- Vælg to vurderingsfokusser i én fase i jeres forløb? Det I vil vurdere eleverne fagligt ud fra i fasen

2. TIMEOUTS

TIMEOUTS

- Den virkelige verden ('PRODUKTION') vs. undervisning (LÆRING)

TIMEOUTS: INDE I OG UDE AF SCENARIET

- Nortvig, Jørnø & Gunnensen, 2017

IDEUDVIKLING

- Viden om demens
- Interview med beboerne
- **De siger jo ikke, hvad de vil have**

- Vores fejl: Idémylder uden hensyntagen til realiserbarheden med micro:bits
  - Virtual reality-univers
  - Chatbot – Siri
  - Klædeskabet
  - Faldalarm
  - Automatisk lys
  - Kaffen

TIMEOUT: DEMENS-FORLØBET

- Læreren kalder *timeout*
- **Stærkere heste eller biler?**
- Henry Ford
- Udfordringer (målgruppen)
- Micro:bittens affordanser
- Input og output
- Undervisningsniveau

Input

- lys
- temperatur
- tiltning
- knapper (tryk)
- ryst

Output

- motor (pumpe etc)
- diode (lys)
- lyd
- symboler

sten-saks-papir

input: shake/ryst
output: LED

work-out

input: knapper/ryst
output: LED-lys øvelser

kompas

input: drejer/vender
output: pegepil

REFLEKSION/DISKUSSION

- Hvilke mulige timeouts kunne komme på tale?

3. SCENARIEFRAGMENTER

AT ØVE SIG

- Selvfølgelig bliver man bedre af at træne
- Hvis man har et problem, er træning en del af løsningen
- Træning uden en kontekst er spild af tid!

**Viden er fandme
ikke et synspunkt**
Anja C. Andersen

FULDE SCENARIER OG SCENARIEFRAGMENTER

- Fulde scenarier (Fougts, 2015, Fougts & Philipps, 2020)
  - Professionsscenarier
  - Hverdagsscenarier
  - Litterære scenarier
  - Æstetiske scenarier
- *Scenariefragmenter* (Fougts, 2015): Vi opøver et delelement **MED HENBLIK PÅ** et scenarie

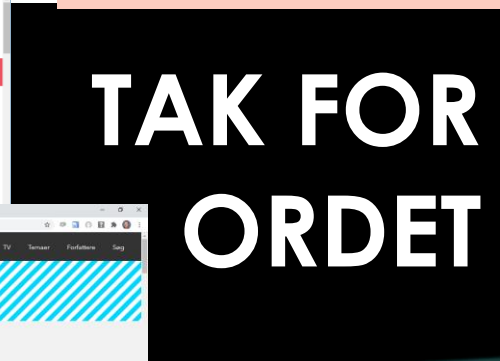
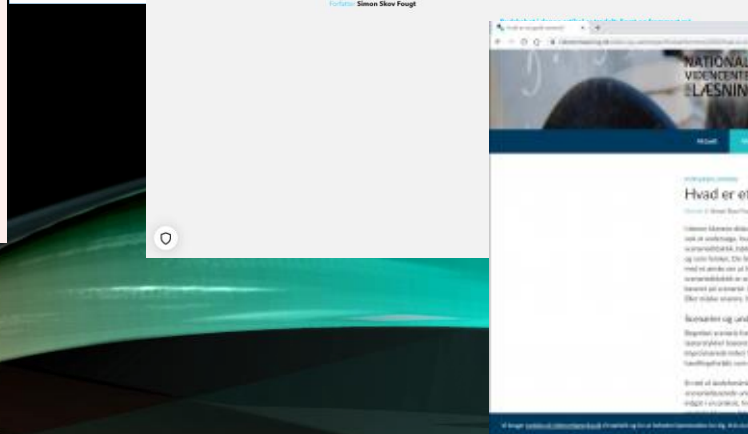
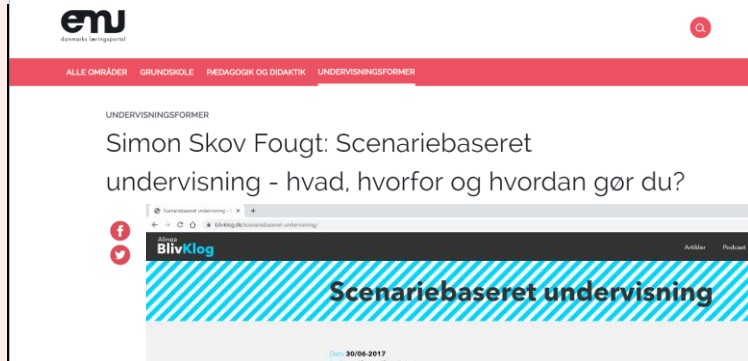
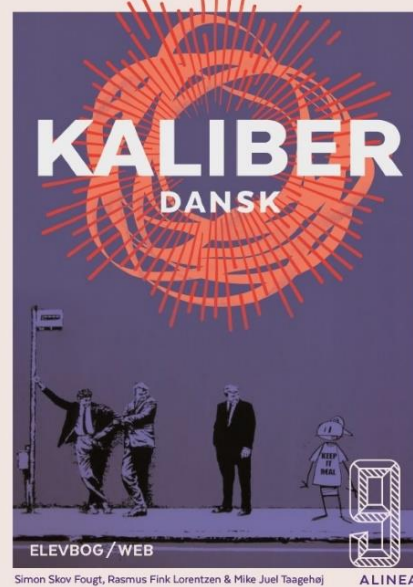
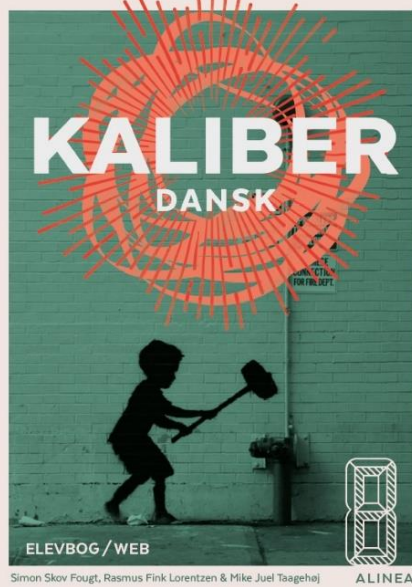
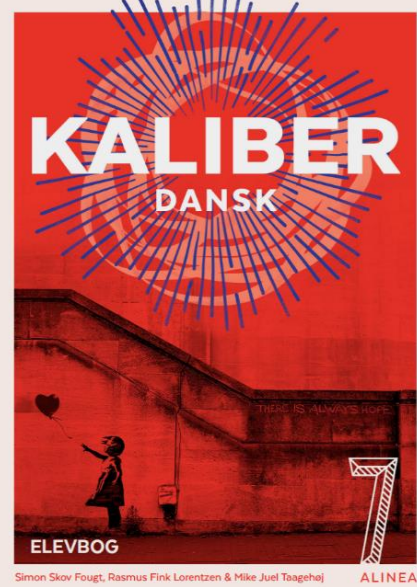
FULDE SCENARIER OG SCENARIEFRAGMENTER

- Undervisningsforløb i teknologiforståelse: Udvikle teknologiske hjælpemidler til mennesker med demens
- HELT NYT FAGFELT
- Klassen havde aldrig arbejdet med teknologiforståelse
- Fagligt fokus på sygdommen demens
- Kort introduktion til micro:bitten
- Da de så skulle udvikle løsningerne, fandt vi ud af, at de kunne for lidt programmering
- Vi skulle have lavet et scenariefragment om, hvordan micro:bitten virker **før** forløbet

REFLEKSION

- Hvad skal eleverne kunne inden forløbet sættes i gang? =
Hvilke 1-2 scenariefragmenter skal de have gennemført inden?

SPØRGSMÅL ELLER KOMMENTARER?

• simon-skov-fougts.dk

simon@fougts.dk